

2010 työseminaari koulutuksen kansainvälistymisestä Yhteenveto ryhmäkeskusteluista

Taustaa

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO järjesti 15.4.2010 kutsuseminaarin, johon oli kutsuttu CIMOn asettamien asiantuntijaryhmien jäsenet sekä CIMOn keskeisiä yhteistyökumppaneita. Tilaisuus oli kolmas lajissaan. Työseminaari keskittyi tänä vuonna Elinikäisen oppimisen ohjelman (LLP) väliarviointiin. Samalla katsottiin tulevaisuuteen: EU2020 strategiaan, 2014 alkavaan ohjelmakauteen sekä siihen, miten CIMO osaltaan voi vastata tuleviin haasteisiin. Tilaisuuden ohjelman on liitteenä.

Työseminaarin lopussa osallistujat jakautuivat seitsemään pöytäkuntaan, joissa keskusteltiin valmisteilla olevasta CIMOn strategiasta ja CIMOn toiminnan painotuksista. Seuraava yhteenveto on koottu näiden keskustelujen pohjalta. Kiitokset kaikille osallistujille!

1. CIMOn valmisteilla oleva strategia

1.1. Unelmasta - ”Aidosti avarakatseinen Suomi”

Yleisesti ottaen ehdotettua unelmaa pidettiin hyvänä. ”Unelmasta tulee ylevä olo, tuntuu siltä, että strategia kytketään johonkin vahvaan arvoperustaan.” Mielenkiintoisena pidettiin myös sitä, ettei unelmassa eikä strategiassa lähdetä liikkeelle organisaatiosta vaan yhteiskunnallisesta tehtävästä.

Avarakatseisuutta pidettiin hyvänä terminä. ”Sympaattinen termi, voi sisältää monia arvoja.”. Unelma linkittyy perustehtävään: kansainvälisyys mahdollistaa omakohtaisten kokemusten saamista ja siten edesauttaa avarakatseisuutta. Edelleen termin ”avara” koettiin sopivan CIMOLle, ja kuvaa hyvin toiminnan moninaisuutta. Muutamassa ryhmässä mietittiin, miten termin kääntämisestä muille kielille onnistuu.

Aidosti -termi herätti enemmän keskustelua. Toisia se häiritsi, ja sitä toivottiin poistettavaksi; toisaalta yhdessä ryhmässä todettiin, että jos ”aidosti” jää pois, lässähtää unelmakin vähän.

Myös unelma -termi keskustelutti: voiko ja tarvitseeko unelman saavuttamista mitata?

Kriittisiäkin äänenpainoja oli: yhdessä ryhmässä kyseltiin, liittyykö unelmaan jonkinlainen elitistinen näkemys/toive suvaitsevaisuudesta, ja mietiskeltiin miten laajalti se hyväksytään. Toisessa ryhmässä unelma miellettiin vaaliteemaksi.

1.2 Perustehtävästä - ”CIMO edistää suomalaisen yhteiskunnan kansainvälistymistä”

Perustehtävä herätti vähemmän keskustelua kuin unelma. Sen todettiin ilmaisevan nöyrän tavoitteen: *”Tätähän CIMO jo nyt tekee.”*

Joissain ryhmissä mietittiin, voisiko perustehtävä olla haasteellisempikin. Esiitetty tehtävä ei ehkä ilmennä erityisen aktiivista roolia kansainvälistymisen kehittämisessä. Samoin kysyttiin onko CIMOn tehtävä yhteiskunnan kansainvälistäminen vai yhteiskunnan *kehittäminen* kansainvälistämisen keinoin? *”Onko perustehtävä liian yleinen, kun ajattelee CIMOn toiminnan eri ulottuvuuksia?”*

Yhdessä ryhmässä ehdotettiin tehtäväksi ”Edistää ihmisen kykyä toimia globaalissa maailmassa”.

1.3 Yleisiä kommentteja strategiasta

Strategiaa pidettiin hyvin kirjoitettuna ja kunnianhimoisena. *”Ollaan oikeilla jäljillä!”* Strategiaympyrä pelkistää hyvin; muutosvoimat on hyvin identifioitu. Kestävän kehityksen esiin nostaminen on tärkeää - lentäen tapahtuvasta liikkuvuudesta jää isot hiilijalanjäljet. Myös osaamisen kytkeminen kestäväan kehitykseen on erittäin hyvä asia.

Sen sijaan strategia ei vielä kerro keinoja – miten tavoitteeseen päästään? Tarvitaan myös konkretiaa.

Hyvänä pidettiin, että strategiassa korostetaan CIMOn roolia palveluorganisaationa. *”Mitä paremmin organisaatio vastaa asiakkaiden tarpeisiin, sen paremmin se voi.”* Yhdessä ryhmässä toisaalta kyseltiin, näkyykö asiakkuus sittenkään tarpeeksi tekstissä.

Yhdessä ryhmässä strategian todettiin pohjaavan kolmikantaan: taidot, tiedot ja asenne, kun taas osaamisen/osaamisperustaisuuden koettiin jäävän vähemmälle huomiolle.

Parissa ryhmässä kyseltiin, onko strategian näkökulma liian Suomi-painotteinen - mikä on strategian kohdeyleisö?

2. Mitä CIMOn kannattaisi tehdä enemmän ja mitä vähemmän?

2.1 Pääviestit

Toisessa keskusteluteemassa mietittiin CIMOn toiminnan painotuksia.

Pääviestinä keskusteluista nousi CIMOn toiminnan yhteiskunnallinen näkyvyys: *”CIMOn tulisi lisätä tunnettuuttaan”*. CIMOn profiilia tulisi nostaa. CIMOlta kaivattiin aktiivisempaa osallistumista julkiseen keskusteluun. Erityisesti johtajalla nähtiin tässä tärkeä rooli.

Toinen keskeinen viesti oli CIMOn asiantuntijaroolin merkitys. CIMOn tulisi toimia proaktiivisesti kansainvälistymisen edistäjänä. ”*CIMO voisi ottaa vahvemman asiantuntijaroolin tiedon tuottajana ja asiantuntijana.*” Samoin CIMO voisi toimia sanansaattajana viranomaisten suuntaan ruohonjuuritason tilanteista.

Toivottiin, että CIMOn tulisi tuottaa enemmän tietoa ja levittää tietoa toiminnan tuloksista. Netissä tulisi esittää enemmän konkreettisia esimerkkejä onnistuneista hankkeista. Esimerkiksi onnistuneita vaihtoja voisi nostaa enemmän esille. ”*Hyvät mallit madaltavat osallistumiskynnystä!*”

Yhteydenpidon sidosryhmiin nähtiin toimivan hyvin. Sen lisäksi tulisi pohtia, voisiko CIMO laajentaa kohderyhmäänsä ja toimia laajemmalla pohjalla kuin ”normaalien”, jo kansainvälistymisen kanssa työskentelevien sidosryhmien kanssa. CIMO voisi järjestää seminaareja laajemmalle yleisölle ja tehdä asioista laajasti ymmärrettäviä.

Toisaalta muistutettiin CIMOn perustehtävästä, eri rahoitusinstrumenttien hallinnoimisesta ja toimeenpanosta. ”*Työkalut on hoidettava kunnolla!*”

2.2. Muita esiin nousseita teemoja

Kansainvälistymisen nähtiin olevan murrosvaiheessa: aiemmin se on ollut lähinnä liikkuvuutta, nyt kansainvälistymisen muodot ovat monipuolistuneet. ”*Kansainvälistyminen edelleen usein mielletään pääasiassa suomalaisten opiskelijoiden lähtemiseksi ulkomaille. Tänne tulevia opiskelijoita tai kotimaan kansainvälistymistä ei nähdä riittävästi.*” CIMOn tulee ottaa kansainvälistymisen monimuotoisuus toiminnassaan huomioon: kotikansainvälistyminen, sosiaalinen media... Positiivisena nähtiin, että esitetystä strategiassa mainitaan, että kansainvälistymistä tapahtuu myös omalla maalla.

CIMOn rahoitus pohjaa esitettiin edelleen laajennettavaksi. CIMOssa voisi olla enemmän muuta maailmaa kuin Eurooppaa koskevaa toimintaa ja esimerkiksi kehitysyhteistyössä CIMOlla voisi olla laajempi rooli.

Tärkeäksi nähtiin myös tasavertaisuus eri kouluasteiden välillä: CIMOn tulee huomioida myös muut kuin korkea-aste. Erityisesti pitäisi kannustaa eri kouluasteiden väliseen yhteistyöhön, mitä on paljon positiivisia kokemuksia.

Osaamisen vienti nousi esille useammassa ryhmässä. CIMOlla tulisi olla asiantuntijarooli koulutusviennissä.

Työelämäyhteyksien tärkeydestä muistutettiin ja lopuksi pohdittiin, miten saataisiin kansainvälisiä (ei-suomalaisia) henkilöitä CIMOn töihin.